

ประกาศกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้า
และอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด

ตามที่กระทรวงพาณิชย์ได้ออกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้า และอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อกำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อที่ผู้บรรจุต้องแสดงปริมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบการแสดงปริมาณของสินค้าดังกล่าว ไปแล้ว นั้น

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศกระทรวงพาณิชย์เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกอบกับมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้า และอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“ปริมาณสุทธิ” หมายความว่า ปริมาณของสินค้า ซึ่งไม่รวมสิ่งที่ใช้บรรจุหรือสิ่งหุ้มห่อหรือสิ่งผูกมัด

“ปริมาณเนื้อ” หมายความว่า ปริมาณของเนื้อสินค้า ซึ่งไม่รวมสิ่งที่ใช้บรรจุและส่วนประกอบที่เป็นของเหลวไม่ได้ใช้เพื่อการบริโภค

“หีบห่อรวม” หมายความว่า หีบห่อที่บรรจุสินค้าหีบห่อชนิดเดียวกันและมีปริมาณเท่ากัน ตั้งแต่ ๒ หีบห่อขึ้นไป

“อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด” หมายความว่า ค่าความคลาดเคลื่อนของปริมาณสินค้าในหีบห่อที่อนุญาตให้ได้

ข้อ ๔ ชนิดของสินค้าที่หีบห่อเพื่อการขายหรือจำหน่ายในราชอาณาจักรที่ผู้บรรจุต้องแสดง ปริมาณของสินค้าที่หีบห่อ ให้เป็นไปตามบัญชี ๑ ท้ายประกาศนี้

การแสดงปริมาณของสินค้าที่หีบห่อตามวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่สินค้าที่หีบห่อ ดังต่อไปนี้

- (๑) สินค้าที่หีบห่อที่มีปริมาณสุทธิน้อยกว่า ๕ กรัม หรือน้อยกว่า ๕ มิลลิลิตร
- (๒) สินค้าที่หีบห่อที่มีปริมาณสุทธิมากกว่า ๕๐ กิโลกรัม หรือมากกว่า ๕๐ ลิตร
- (๓) สินค้าที่หีบห่อที่มีปริมาณสุทธิมากกว่า ๑๕๐ เมตร
- (๔) สินค้าที่หีบห่อที่มีปริมาณสุทธิมากกว่า ๒๐๐ หน่วย

ข้อ ๕ การแสดงปริมาณของสินค้าที่หีบห่อตามข้อ ๔ ผู้บรรจุต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้แสดงปริมาณสุทธิของสินค้าเป็นหน่วยของน้ำหนัก หน่วยของปริมาตร หน่วยของความจุ หรือหน่วยของความยาว ในระบบเมตริก หรือแสดงเป็นจำนวนนับ

(๒) การแสดงปริมาณสุทธิของสินค้า ให้มีข้อความประกอบด้วย “ปริมาณสุทธิ ตัวเลขแสดง ปริมาณของสินค้า หน่วยที่ใช้แสดงปริมาณของสินค้า” โดย

(ก) คำว่า “ปริมาณสุทธิ” อาจใช้ข้อความอื่นที่มีความหมายเช่นเดียวกันก็ได้ โดยใช้ ตัวอักษรไทย แต่ห้ามใช้อักษรย่อ

(ข) ตัวเลขแสดงปริมาณของสินค้า ให้ใช้ตัวเลขไทยหรือตัวเลขอารบิกก็ได้ และต้องไม่ขีด กับคำว่าปริมาณสุทธิ

(ค) หน่วยที่ใช้แสดงปริมาณของสินค้า ให้เป็นไปตามบัญชี ๒ ท้ายประกาศนี้ และต้อง ไม่ขีดกับตัวเลขแสดงปริมาณของสินค้า

(๓) กรณีที่สินค้าที่หีบห่อประกอบด้วยเนื้อสินค้าและส่วนประกอบที่เป็นของเหลว ซึ่งส่วนประกอบ ที่เป็นของเหลวไม่ได้ใช้เพื่อการบริโภค ต้องแสดงทั้งปริมาณสุทธิและปริมาณเนื้อด้วย

การแสดงปริมาณเนื้อตามวรรคหนึ่ง ให้มีข้อความประกอบด้วย “ปริมาณเนื้อ ตัวเลข แสดงปริมาณของเนื้อสินค้า หน่วยที่ใช้แสดงปริมาณของเนื้อสินค้า” ซึ่งคำว่า “ปริมาณเนื้อ” อาจใช้ข้อความอื่น ที่มีความหมายเช่นเดียวกันก็ได้ โดยใช้ตัวอักษรไทย แต่ห้ามใช้อักษรย่อ

(๔) การแสดงปริมาณของสินค้าที่หีบห่อรวม ซึ่งเป็นหีบห่อที่บรรจุสินค้าที่หีบห่อชนิดเดียวกัน และมีปริมาณเท่ากัน ตั้งแต่ ๒ หีบห่อขึ้นไป ให้แสดงปริมาณของสินค้า ดังต่อไปนี้

- (ก) ปริมาณของสินค้าที่หีบห่อแต่ละหีบห่อ
- (ข) จำนวนหีบห่อ พร้อมนามหรือลักษณะนาม

(ค) กรณีหีบห่อรวมที่สามารถมองเห็นปริมาณของสินค้าหีบห่อแต่ละหีบห่อและนับจำนวนหีบห่อได้ง่าย จะไม่แสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อแต่ละหีบห่อและจำนวนหีบห่อที่หีบห่อรวมก็ได้

(๕) การแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อที่ภายในมีสินค้าแบ่งบรรจุ เพื่อสะดวกในการแบ่งบริโภคหรืออุปโภค ให้แสดงปริมาณรวมของสินค้าที่บรรจุอยู่ในหีบห่อ

(๖) การแสดงปริมาณของสินค้าหีบห่อที่บรรจุสินค้าหีบห่อเล็กซึ่งมีปริมาณน้อยกว่า ๕ กรัม หรือน้อยกว่า ๕ มิลลิลิตร เป็นสินค้าชนิดเดียวกันและมีปริมาณเท่ากันตั้งแต่ ๒ หีบห่อขึ้นไปบรรจุรวมกันแล้ว มีปริมาณสุทธิตั้งแต่ ๕ กรัม หรือ ๕ มิลลิลิตรขึ้นไป ให้แสดงปริมาณสินค้าหีบห่อดังต่อไปนี้

(ก) ปริมาณสุทธิตั้งแต่ของสินค้าหีบห่อ หรือปริมาณสุทธิของสินค้าในแต่ละหีบห่อเล็ก

(ข) จำนวนหีบห่อเล็ก พร้อมนามหรือลักษณะนาม

(๗) การแสดงปริมาณของสินค้า ให้แสดงในลักษณะที่เห็นได้ง่ายและอ่านได้ชัดเจน ในกรณีที่มีการแสดงปริมาณของสินค้าไว้หลายแห่ง ต้องแสดงให้ตรงกันทุกแห่ง

(๘) การแสดงปริมาณของสินค้าเป็นหน่วยของน้ำหนักและหน่วยของปริมาตร ให้มีขนาดความสูงของตัวอักษรและตัวเลขตามตาราง ดังต่อไปนี้

ปริมาณที่แสดง (กรัมหรือมิลลิลิตร)	ขนาดความสูงของตัวอักษรและตัวเลข ต้องไม่น้อยกว่า (มิลลิเมตร)
ไม่เกิน ๕๐	๒
เกิน ๕๐ แต่ไม่เกิน ๒๐๐	๓
เกิน ๒๐๐ แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐	๔
เกิน ๑,๐๐๐ ขึ้นไป	๖

(๙) การแสดงปริมาณของสินค้าเป็นหน่วยของความยาวและจำนวนนับ ให้มีขนาดความสูงของตัวอักษรและตัวเลข ไม่น้อยกว่า ๒ มิลลิเมตร

(๑๐) การแสดงปริมาณของสินค้าเป็นจำนวนนับ หากบรรจุในหีบห่อใดสามารถมองเห็นและนับจำนวนสินค้าได้ง่าย จะไม่แสดงปริมาณของสินค้าก็ได้

ข้อ ๖ ผู้บรรจุต้องบรรจุสินค้าให้ถูกต้องตรงกับปริมาณที่แสดง หรือกรณีที่ปริมาณของสินค้าในหีบห่อไม่ตรงกับปริมาณที่แสดง ความคลาดเคลื่อนต้องไม่เกินอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด ดังต่อไปนี้

(๑) ให้อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดมี ๒ ชั้น ดังนี้

(ก) อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดชั้นที่ ๑

(ข) อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดชั้นที่ ๒ เป็นสองเท่าของอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดชั้นที่ ๑

(๒) สำหรับสินค้าหีบห่อที่บรรจุสินค้าชนิดเดียวกันและแสดงปริมาณสุทธิไว้เท่ากัน เป็นหน่วยของน้ำหนัก หน่วยของปริมาตร และหน่วยของความจุ อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดชั้นที่ ๑ ให้มีฝายน้อยได้ไม่เกินที่กำหนดไว้ตามตาราง ดังต่อไปนี้

ปริมาณที่แสดง (กรัมหรือมิลลิลิตร)	อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดชั้นที่ ๑	
	ร้อยละของปริมาณที่แสดง	กรัมหรือมิลลิลิตร
๕ แต่ไม่เกิน ๕๐	๙	-
เกิน ๕๐ แต่ไม่เกิน ๑๐๐	-	๔.๕
เกิน ๑๐๐ แต่ไม่เกิน ๒๐๐	๔.๕	-
เกิน ๒๐๐ แต่ไม่เกิน ๓๐๐	-	๙
เกิน ๓๐๐ แต่ไม่เกิน ๕๐๐	๓	-
เกิน ๕๐๐ แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐	-	๑๕
เกิน ๑,๐๐๐ แต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐	๑.๕	-
เกิน ๑๐,๐๐๐ แต่ไม่เกิน ๑๕,๐๐๐	-	๑๕๐
เกิน ๑๕,๐๐๐ แต่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐	๑	-

(๓) สำหรับสินค้าหีบห่อที่บรรจุสินค้าชนิดเดียวกันและแสดงปริมาณสุทธิไว้เท่ากัน เป็นหน่วยของความยาว อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดชั้นที่ ๑ ให้มีฝายน้อยได้ไม่เกินที่กำหนดไว้ตามตาราง ดังต่อไปนี้

ปริมาณที่แสดง (เมตร)	อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดชั้นที่ ๑ เป็นร้อยละของปริมาณที่แสดง
ไม่เกิน ๕	-
เกิน ๕ ขึ้นไป	๒

(๔) สำหรับสินค้าหีบห่อที่บรรจุสินค้าชนิดเดียวกันและแสดงปริมาณสุทธิไว้เท่ากัน เป็นจำนวนนับ อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดชั้นที่ ๑ ให้มีฝายน้อยได้ไม่เกินที่กำหนดไว้ตามตาราง ดังต่อไปนี้

ปริมาณที่แสดง (หน่วย)	อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดชั้นที่ ๑ เป็นร้อยละของปริมาณที่แสดง
ไม่เกิน ๕๐	-
เกิน ๕๐ ขึ้นไป	๑

ถ้าการคำนวณอัตราเพื่อเหลือขาดฝายน้อยมีค่าเป็นจำนวนที่มีจุดทศนิยม ให้ปัดค่าเป็นเลขจำนวนเต็มในตัวเลขถัดไป

(๕) สำหรับสินค้าหีบห่อที่บรรจุสินค้าชนิดเดียวกันและแสดงปริมาณสุทธิไว้ไม่เท่ากัน เป็นหน่วยของน้ำหนัก อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดชั้นที่ ๑ ให้มีฝายน้อยได้ไม่เกินที่กำหนดไว้ตามตาราง ดังต่อไปนี้

ปริมาณที่แสดง (กรัม)	อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดชั้นที่ ๑ (กรัม)
ไม่เกิน ๕๐๐	๒.๐
เกิน ๕๐๐ แต่ไม่เกิน ๒,๐๐๐	๕.๐
เกิน ๒,๐๐๐ แต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐	๑๐.๐

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

สนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์